

رشد ۳۶ درصدی بورس در سال ۱۴۰۴؛ بازدهی کمتر از تورم و عقب ماندگی از دارایی‌های کم‌ریسک

شاخص کل بورس در سال ۱۴۰۴ با افزایش ۳۶.۵ درصدی از محدوده ۲ میلیون و ۷۰۷ هزار واحد به ۳ میلیون و ۷۱۴ هزار واحد رسید که در مقابل نرخ ۵۰.۶ درصدی تورم سالانه و نرخ ۷۱.۸ درصدی تورم نقطه به نقطه اسفند ماه ۱۴۰۴، بازدهی قابل قبولی نیست.

به گزارش خبرنگاران گروه بازاری سرمایه‌گذاری خبر، در سال ۱۴۰۴ بورس تهران اگرچه توانست از نظر عددی رشد کند، اما این رشد در برابر تورم شدید، افزایش نرخ بهره بدون ریسک و جذب نقدینگی در نمادهای بزرگ، تصویری از بازاری ناهمگون و کم‌بازده را ترسیم می‌کند. اختلاف چشمگیر عملکرد شاخص‌های مختلف، رکود سهم‌های کوچک و هدایت سرمایه‌ها به سمت لیدرهای صنایع را نشان می‌دهد که ساختار کلی بازار همچنان با چالش‌های عمیق در عمق معاملات، اعتماد سرمایه‌گذاران و توزیع نقدینگی روبه‌رو است.

شاخص کل بورس در سال ۱۴۰۴ با افزایش ۳۶.۵ درصدی از محدوده ۲ میلیون و ۷۰۷ هزار واحد به ۳ میلیون و ۷۱۴ هزار واحد رسید که در مقابل نرخ ۵۰.۶ درصدی تورم سالانه و نرخ ۷۱.۸ درصدی تورم نقطه به نقطه اسفند ماه ۱۴۰۴، بازدهی قابل قبولی نیست. شاخص کل بورس از سقف تاریخی ۴ میلیون و ۵۵۳ هزار واحد در ۲۹ دی ماه ۱۴۰۴ با افت سنگین ۱۸.۲ درصدی به سطح ۳ میلیون و ۷۱۴ هزار واحدی رسید و در مجموع، پرونده سال گذشته با رشد ۳۶.۵ درصدی بسته شد.

از سوی دیگر، شاخص هم وزن نیز به دنبال شاخص کل و شاخص ۳۰ شرکت بزرگ بورس توانست روند صعودی را طی کند، اما این روند صعودی به اندازه‌ای قدرتمند نبود که نشانگر بازدهی قابل ملاحظه سهام برای سرمایه‌گذاران باشد. در واقع، شاخص هم وزن که وضعیت سهام همه شرکت‌ها را با وزنی یکسان و عادلانه نشان می‌دهد، با رشد ۱۹.۸ درصدی سال ۱۴۰۴ را پشت سر گذاشت و از محدوده ۷۹۵ هزار واحد به ۹۵۳ هزار واحد رسید. شاخص کل ۱۶.۷ درصد بیشتر از شاخص هم وزن افزایش یافته است که نشان از وضعیت مطلوب‌تر سهم‌های بزرگ و شاخص ساز نسبت به سهم‌های متوسط و کوچک بازار سرمایه دارد.

در نهایت، شاخص ۳۰ شرکت بزرگ بورس در سال ۱۴۰۴ از محدوده ۱۷۱ هزار و ۸۰۰ واحد با افزایش ۵۲.۵ درصدی به ۲۶۳ هزار و ۴۰۰ واحد رسید که اختلاف فاحش رشد در شاخص‌های بورس مشاهده می‌شود! افزایش ۵۲.۵ درصدی شاخص ۳۰ شرکت بزرگ در مقایسه با افزایش ۱۹.۸ درصدی شاخص هم وزن در سال ۱۴۰۴ به شاخص سازی و بخش بخش شدن بورس اشاره دارد. اگر رشد ارزش بازار لیدر هر صنعت را با شرکت‌های کوچک‌تر مقایسه کنید، پی به هدایت نقدینگی و تضعیف سهام کوچک و متوسط خواهید برد؛ چراکه اندک پول وارد شده به بورس، جذب سهم‌های بزرگ شده و سهم‌های کوچک در رکود معاملات به سر بردند.

ارزش بازار کل بورس از ۹ هزار و ۸۵۷ همت در ابتدای فروردین ماه ۱۴۰۴ با افزایش ۲۵.۹ درصدی به ۱۲ هزار و ۴۱۱ همت در پایان سال ۱۴۰۴ رسید که ورود پول ۲ هزار و ۵۵۴ همتی به بازار را نشان می‌دهد. از سوی دیگر، ارزش معاملات روزانه بورس در تیر و دی ماه ۱۴۰۴ به بالاترین میزان خود رسید که ۲۰ الی ۲۵ همت می‌باشد. نسبت ارزش به تراکنش کل بورس در شهریور ماه ۱۴۰۴ به طور میانگین، ۳ هزار و ۷۰۰ واحد برآورد می‌شود که همگرایی در افت ارزش بازار و معاملات منجر به شکل‌گیری تقاضای جدی و پرخش مثبت روند شد. اکنون، این نسبت با یک همگرایی در حال ریزش بوده و به نظر می‌رسد بازار به سرمایه‌گذاران چراغ سبز نشان می‌دهد؛ اما به دلیل شرایط جنگی و ریسک‌های نقدشوندگی، باید با احتیاط فراوان اقدام به خرید و فروش کرد.

نرخ بهره بدون ریسک کار خود را در ابتدای سال ۱۴۰۴ از محدوده ۳۰.۳ درصد آغاز نمود، در اواسط سال (شهریور ماه) به ۳۵.۴ درصد و در پایان سال به ۳۹.۹ درصد رسید. اگر رشد ارزش خالص دارایی (NAV) صندوق‌های سرمایه‌گذاری و بازدهی سایر دارایی‌ها را در نظر بگیریم، رشد شاخص‌های بورس در مقابل نرخ ۳۹.۹ درصدی بهره بدون ریسک، چندان مطلوب به نظر نمی‌رسد! در حقیقت، اگر سهامداران در سال ۱۴۰۴ به جای نگهداری سهام به سرمایه‌گذاری در اوراق بدهی، طلا و نقره، دلار و سایر دارایی‌ها روی می‌آوردند، بازدهی بیشتر و کم‌ریسک‌تری را کسب می‌کردند. اجازه دهید نرخ‌ها را با یکدیگر مقایسه کنیم؛ در سال ۱۴۰۴، شاهد رشد ۳۶.۵ درصدی شاخص کل بورس، رشد ۱۹.۸ درصدی شاخص هم وزن، رشد ۲۵.۹ درصدی ارزش بازار بورس، نرخ ۵۰.۶ درصدی تورم سالانه و نرخ ۳۹.۹ درصدی بهره بدون ریسک بودیم که نشان از عملکرد ضعیف بازار سرمایه به عنوان بازار مولد در مقابل حداقل نرخ‌های مورد انتظار دارد.

ارزش ویژه شرکت‌های بورسی و فرابورسی، جمعاً از ۳ هزار و ۶۵۱ همت در ابتدای سال ۱۴۰۴ با افزایش ۴۵.۱ درصدی به ۵ هزار و ۲۹۸ همت در پایان سال ۱۴۰۴ رسید. از دورنما و در مقیاسی بزرگ‌تر، رشد ۱ هزار و ۶۴۷ همتی حقوق صاحبان سهام شرکت‌ها در سال گذشته در مقایسه با رشد ۱ هزار و ۹۹ همتی سال ۱۴۰۳، رقمی قابل قبول است. کاهش ۰.۴ واحدی نسبت قیمت به ارزش دفتری (P/B) سهام شرکت‌ها در سال قبل، افزایش ارزش سهام را پررنگ‌تر می‌کند، اما ریسک‌های سیستماتیک باعث و بانی افت تقاضا و قیمت‌ها شد. همچنین، نسبت قیمت به سود خالص (P/E TTM) کل بورس از ۷ واحد در ابتدای سال ۱۴۰۴ با کاهش ۰.۲ واحدی به سطح ۶.۸ واحد در پایان سال رسید که به سیگنال مثبت پارامتر P/B قوت می‌بخشد.

